

Stephen Baxter – Eric Brown

Časoprostorová jáma

Raketoplán se prudce naklonil. „Porucha primárních palubních přístrojů.“

Wake zírala do monitoru, když mezi vatovými mraky proklouzl blesk. Byla hluboko v nitru této vzdálené gravitační jámy, uprostřed bouřky a velkou rychlostí padala níž a níž.

„Přepni na sekundární, Raketopláne. Potvrd’.“

Raketoplán se zmítal ve vířícím vzduchu.

„Řekla jsem ‚Potvrd’‘.“

„Riziko ztráty posádky.“

Cítila, jak jí kůže pod skafandrem zaplavuje pot. „Podrobnosti.“

„Devadesátiprocentní pravděpodobnost selhání sekundárních palubních přístrojů.“

Kurva. To se nedalo přežít, jasně, alespoň podle propozic.

„Přepni na ruční. Řekni Matce, že přerušuji přistání a vracím se domů.“

„Zesilovače mimo provoz. Ztráta tlaku v palivové nádrži. Riziko ztráty –“

„– posádky. Jasně,“ zabručela. *Co teď?*

Raketoplán byl starý, ale neměl by selhat. Byl přeplněn zdvojenými systémy, které jej měly udržet v provozu přinejmenším po několik let.

Nakonec ale všechno selhalo. Nebýt téhle bouřky, těch blesků, jejichž zásahy Raketoplán schytl, došlo by k tomu z nějakého jiného proklatého důvodu, na nějakém jiném vzdáleném světě.

Wake tady byla na vlastní pěst, tady venku na hranici expanze lidstva. Její výcvik ji dokonale naučil, že se nakonec nemůže spoléhat na přístroje. Záleželo jen na ní, jestli se udrží naživu. *Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!*

Jestliže se nedokáže vrátit na orbitu, přistane. Bude potřebovat suroviny na opravy a palivo. Neviděla povrch a neměla žádnou konkrétní představu, do jakých podmínek tady vůbec spadne. S tím si bude lámat hlavu později.

Před Raketoplánem projel blesk, který ozářil Wake tvář a oslepil ji. Raketoplán se s nepříjemným zhoupnutím přetočil na pravobok.

„Dej mi souřadnice pevniny na Alfa jedna.“

„Rozumím.“

Šedé, roztržené mraky se rozestoupily a odkryly oceán barvy tepané šedé oceli. Na obzoru vystupoval nějaký ostrov, hornatý, rozeklaný. Klouzala jen pár set metrů nad rozbouřenými vlnami.

Kristepane. A to je to jen hodina, co jsem byla v sauně na Matce.

„Hrozící výpadek sekundárních systémů.“

„Doporuč nouzový postup.“

„Riziko ztráty posádky.“

„Ach, proboha –“

Raketoplán teď doslova padal z oblohy. *Zůstává jedna možnost.* Vstala ze sedačky a potácela se ke Kokonu. Podlaha Raketoplánu pod ní tancovala ve složitém, zběsilém pohybu; kolébavě se přesouvala a zachytávala se ovládacích panelů a skříněk s přístroji.

Dorazila k dlouhé, šestiúhelníkové rakvi a vklouzla dovnitř. Pod kůži jí pronikly chladivé sondy.

„Pokyny,“ zeptal se Kokon.

„Použij svůj heuristický algoritmus. Vyhodnot' situaci. Zajisti minimální nebezpečí. Připrav si zprávy o poškození, průzkumy lokalit, scénáře přežití...“

„Rozumím.“

Víko se nad ní zavřelo. Přitiskla si ruce k medailónku na krku a myslela na Bena.

Pocítila náraz do zad, jak se Kokon oddělil od Raketoplánu.

000

Obíhala kolem páte planety této mdlé hvězdy vzdálené sto světelných let od Země dva dny, než se rozhodla, že se porozhlédne důkladněji. Planeta se vzdálené podobala Zemi: silný obal z mraků nad průhledným kyslíko-dusíkovým vzduchem a oceány vody. Jedinou významnější pevninou byl největší ostrov ze souostroví táhnoucího se podél rovníku. Na ostrově byly stopy zeleně, ale její senzory neprozrazovaly ani náznak chlorofylu. Nezahlédla žádné

známky mimozemské civilizace – žádné průmyslové zplodiny, žádné velké stavby, žádné radiové ani jiné signály.

Byla si celkem jistá, že planeta nebude právě obyvatelná a že na ní nebude žádný Kontakt. Ale možná, že půjde teraformovat.

Wake byla placena složitým způsobem, který bral v potaz počet užitečných světů, které přeměnila na každé pracovní šňůře, a také podle užitečnosti jednotlivých světů. *Pravděpodobně teraformovatelný* byl dost daleko na seznamu požadavků a nevynese jí příliš velkou odměnu.

Možná tak akorát na to, aby se jí zaplatilo přistání, usoudila nakonec.

Chystala se, že hned následující den po přistání odsud odstartuje a zamíří k domovu. Vlastně byla jen tři dny od Země, když použije Alcubierrův nadsvětelný pohon Matky.

000

Vynořila se nad hladinu anestetik. „Hlášení o situaci.“

„Přežití posádky nejisté.“

Skvěle. S námahou se posadila. Kokon byl nakloněn, takže hlavu měla možná 20 stupňů pod nohama a křišťálový kryt byl něčím zakryt – *cáry padáku*, uvědomila si opožděně. Nezakrytou polovinou krytu zahlédla oslepivě zelenomodrou oblohu.

Zelená? No ovšem. Rozptýlením oranžového světla tohoto slunce třídy G8 –

„Kde je Matka?“

„Orbitální části jsou sto dvacet tři celých čtyři nad –“

„Ukaž mi ji.“

Na skle krytu se objevil jemný nitkový kříž. S jeho pomocí našla stříbrnou tečku visící na jihozápadní obloze, jasnou bez ohledu na denní světlo: Matka na své stacionární dráze, nad pevninou. Pocítila nával úlevy.

Hlášení Kokonu říkalo, že venkovní vzduch byl natolik podobný pozemskému, aby na něm vydržela několik hodin, ale obsahoval nějaké slabě jedovaté látky. Nemohla mimo Kokon strávit ne víc než pár hodin bez přestávky. Takže se nemůže vypravit nikam daleko.

Teplota 30 stupňů Celsia. *Jasný sluneční den na Alfě jedna.*

V tuhle chvíli by Matka měla vysílat bóje „*Ztráta posádky*“. Kdyby se Wake podařilo dostat k Raketoplánu, mohla by Matce poručit, aby začala vysílat nadsvětelnou rychlostí nouzové bójky, které by Vesmíru zvěstovaly, že ona je stále naživu. Neměla žádnou jistotu, že jí někdo odpoví, ale byla to stále větší naděje než nic.

A pokud by se jí podařilo dostat k Raketoplánu, samozřejmě by mohla udělat i něco lepšího než tohle; možná, že by mohla přijít na nějaký způsob, jak se vrátit na orbitu; k Matce. Zatlačila na víko; otevřelo se se zašuměním hydrauliky a shodilo ze sebe padák.

Kokon přistál v kopcích jakéhosi orodovaného horského pásma. Stála na náhorní rovině porostlé travou. *No, aspoň to vypadá jako tráva.* Za okrajem plošiny se svažovalo zelené údolí, které se rozšiřovalo směrem k pásu oceánu na jihu. Dnem údolí se vlnila rtuťovitá stužka řeky. *Údolí s průřezem do U. Nejspíš vytvořené ledovcem.* Byly tam rostliny, něco podobného stromům: nízké, se silným kmenem a se závojem karmínových listů. Slunce zapadalo za obzor, obrovské, také oranžové.

To panoráma bylo dostatečně jiné, aby jí z něj přeběhl mráz po zádech.

Dotkla se medailónku na krku. Z krystalu ve tvaru srdce se usmíval Ben. Benovy dvě holčičky – Wakiny vnučky, vlivem mikrogravitace vytáhlé – které držel na ruce, na ni mávaly. Ten hologram byl pořízen v Útulku, ve velké, zářivé, travou porostlé komoře v srdci kolonie na L5, na místě, kde byly vychovávány děti. Pozemské barvy, chlorofylová zeleň trávy a stromů, se výrazně lišily od Alfy jedna. Jako kdyby tato planeta byla nezdařenou napodobeninou.

Poklekla a utrhla několik stébel „trávy“. Byla spíše podobná šestičetným lístkům jetele. A zelené zbarvení připomínalo měděnku a ne světlý chlorofyl.

„Kokone. Řekni mi něco o biotě.“

„Nejčtetnějšími atomy jsou křemíkové, vodíkové a kyslíkové. Křemíkové vazby tvoří základní stavební prvek –“

Přestala poslouchat. *Ach, báječné. Objevila jsem život na bázi křemíku.* To bylo údajně nemožné. Křemík nedokáže vytvářet dvojné vazby jako uhlík; křemík nedokáže sestavit metastabilní sloučeniny,

které podněcují vývoj velkých, složitých molekul... Jak vidno, zdejší příroda si nějaký způsob našla.

Teď jí na tom zblá záleželo. Základní vědecké poznatky byly součástí její smlouvy, ale nevynášely téměř nic. Co bylo nejdůležitější, byla skutečnost, že dokonce ani zručné trávicí orgány Kokonu pro ni nedokážou přeměnit na jídlo suroviny založené na křemíku.

Přerušila přednášku Kokonu. „Podej zprávu o zásobách.“

„Pět dní nominálních dávek.“

Pět dní, po které do ní bude nitrožilně hustit šlichtu podkožními sondami. *Musím najít ten zatracený Raketoplán.*

Kokon jí sdělil pozici místa dopadu Raketoplánu. Bylo to kilometr na jih, dále údolím.

Kráčela po měkké, travou pokryté zemi a trhala ze stromů kosočtverečné listy. Zeleň nepůsobila příliš přesvědčivě, a stejně tak ani nebe, ale i tak bylo téměř nemožné uvěřit, že zde nebylo nic, co by mohla jíst.

Místem dopadu byla jizva v úbočí jednoho kopce, teď už zarostlá. Našla cosi, co mohlo být komunikačním panelem; jeho kryt byl zrezivělý a odlomený, a když se jej pokusila zvednout, vysypalo se z něj něco na způsob lišejníku.

Vrátila se ke Kokonu. „Jak dlouho už jsem tady dole?“

„Dva místní roky.“ Což byl přibližně jeden pozemský rok.

„Jeden rok? Proč tak dlouho?“

„Kokon hledal jistotu přežití posádky. Bezvýsledně. Odjištěn podle heuristického algoritmu z důvodu získání dalších pokynů.“

Dřepla si do trávy a objala si kolena. S takovou prodlevou nepočítala. Vlastně ji ani nenapadlo, aby se zeptala Kokonu, jak dlouho byla na přístrojích. *Zatracené moc dlouho*; tak dlouho, že už přišla o Raketoplán, ve zrychlené entropii téhle časoprostorové jámy.

Vypočítávala si možnosti.

Mohla by se pokusit vyslat signál. Ale, k čertu, neměla dostatek energie, aby mohla vyslat něco, co by bylo zachytitelné na mezihvězdnou vzdálenost. A kromě toho, při rychlosti světla by signálu trvalo celá desetiletí, než by doletěl k čemukoli obydlému.

Mohla by se pokusit postavit Raketoplán a dostat se zpět na orbitu. Jo. Ale věděla, že Kokon nemá prostředky, které by jí umožnily přeměnit nevytěženou železnou rudu ve vesmírné plavidlo. A kromě toho, ona nebyla technik.

Byla tu v pasti, v téhle gravitační jámě, sama, mimo dosah, a všichni, kdo ji znali, už museli dostat zprávu, že je mrtvá.

Nechala to plavat, alespoň prozatím.

Potom se narovnala. *K čertu s tím.* Potřebovala nějaké další možnosti.

V nejnižším místě údolí, dva až tři kilometry daleko, se k nebi zvedal tenký proužek dýmu.

000

Pospíchala zpět ke Kokonu. Nasadila si na hlavu sluchátka hlaskodéru, nastavila si mikrofon před ústa a potom si připjala k opasku laserovou pistoli.

Slunce šplhalo od obzoru. *Takže teď je tady ráno.* Další věc, na kterou ji nenapadlo zeptat se Kokonu. *Musím být opatrnější, méně posedlá sama sebou, jestli mám tohle přežít.* Scházela po strmém úbočí do údolí.

Na dně údolí byla pole. Byla ohraničena nízkými zídками z balvanů, pozůstatků po ledovci vytlačených z půdy. Rozoznala další proužky dýmu, skupinku drobných chatrčí barvy hlíny. *Máme tu domorodce.*

Prošla kolem malých čtyřnožců: přežvýkavci pasoucí se na období trávy. Ve vzduchu kolem ní poletovali ptáci na bázi křemíku, jejich trylky byly vysoké a pronikavé. *Celé to místo bylo prostě oslavou paralelní evoluce,* pomyslela si.

Po jednom kilometru narazila na cestu vyšlapanou do úbočí. Sledovala tu klikatou trasu barvy mědi na dno údolí.

První stavení, ke kterému dorazila, poloroubená bouda na kůlech, stálo na druhé straně pole osázeného vyrovnanými řádky čehosi, co vypadalo jako řepa. Podél pole stály primitivní pluhy, vyrobené z nějaké analogie dřeva. *Takže nejsou technicky vyspělí.* Tohle ovšem může být vzdálený venkov. Potřebovala najít nějaké město, průmyslový pokrok.

Začala spřádat provizorní plán. Bude k tomu potřeba zdrojů přinejmenším částečně industrializované společnosti, aby vystoupila zpět na orbitu. Možná, že ti tvorové mají i vesmírnou technologii. Pokud ano, bude to muset zjistit.

Nebyl to nijak dobrý plán, ale bylo to jediné, co vymyslela.

000

Na poli před ní se něco hýbalo.

Tvor klečel s hlavou odvrácenou od ní vedle řádky řepovitých rostlin. Vstal a pohlédl vzhůru k prázdné obloze.

Původem obojživelník, napadlo ji okamžitě; *přesněji žába. Žába na bázi křemíku*. Ta bytost byla podélně souměrná: dvě paže, dvě nohy. Její korpulentní trup seděl na vytáhlých nohou; barva její kůže byla třpytivě hnědá, téměř jako nalakovaná. Přes bedra měla dlouhý pruh šedohnědé látky. *Cudnost? Pás na náradí?*

Tvor se otočil. Jeho klenutá hlava byla ještě více podobná žabí: dvě vykulené oči, široká štěrbina úst – ale oči se nacházely pod ústy. Vypadalo to, jako by měl hlavu otočenou o 180 stupňů. Jeho nahá hrud' byla zdobena třemi hořčičně žlutými destičkami.

Když se setkal s Wakiným pohledem, ztuhl a zíral na ni.

Ona pomalu zvedla dlaň na pozdrav. Na toto gesto by měli zareagovat všichni dvounožci používající nástroje. Wake přešla přes pole, mezi řádky těch olistěných rostlin. Dva metry od tvora začala mluvit a zkoušela jej pozdravit různými způsoby.

Mimozemšťan byl malý, dosahoval jí sotva k bránici. Žlutýma očima si přeměřoval její tvář. Pak vydal sérii sykavých zabublání. Po několika minutách hlaskódér zavrňel.

„... mém poli? Co chcete? Přišla jste zničit úrodu? Co...“

„Jsem cestovatel. Jmenuji se Katerina Wake.“ Ukázala na sebe. „A vy?“

Tvor si ji měřil zpod svých úst, naslouchal slovům, která nebyla synchronizována s jejími špatně umístěnými ústy. „Já jsem pěstitel a ošetřovatel rostlin. Jsem –“ Zabublání. Hlaskódér jí do oka promítl znakový přepis. „F'han Lha.“

„Jak si říkají tví lidé?“

Jen jí opětoval pohled.

To bylo špatné znamení. Chybějící jméno, které by odlišovalo místní, znamenalo, že tvor neví o nikom mimo tuto nejbližší skupinu. Dokonce ani teoreticky. A pokud si tenhle jinoplanetník myslel, že tato malá nuzná skupinka zahrnuje jediné lidi na světě, nenajde tady nic na způsob cestování, obchodu, komunikace. Pravděpodobně tady nebudou ani žádné vesmírné lodě. *Přistála jsem ve středověku na bázi křemíku.*

F'hanův zrak opustil Wakinu tvář a obdivoval medailónek na jejím krku. Přetáhla si medailon přes hlavu a podržela jej u jeho nadšených očí.

F'han po něm natáhl ruku se třemi prsty. Chybí palec stojící proti ostatním prstům, povšimla si.

„Pro mě?“

„Ne. Lituji.“ Zavěsila si medailon zpět na krk.

Objeví se tři další tvorové, kteří slezli po žebříku pod chatrč na kůlech. Poklusalí směrem k ní, jejich kroky byly nízké a plynulé. „F'hane!“

F'han utíkal přes pole k ostatním. Nově příchozí museli být stejně vysocí jako Wake; jeden z nich k sobě ochránářsky přitiskl F'hanovu hlavu. *Mluvila jsem s dítětem.*

Všichni čtyři domorodci rychle vyšplhali po vratkém žebříku z analogie dřeva a zmizeli v tmavém obydlí.

000

Vystoupala po ubočí zpět ke Kokonu.

Mohla by vyšetřit zdroje Kokonu na deset až 15 dní tím, že by přešla na poloviční přiděly. A vždycky si může protáhnout čas na planetě přechodem zpět do stáze, uvnitř Kokonu. Ten byl soběstačný. Dokázala by v něm přežít měsíce, roky, pokud by to bylo nutné, a žít pokaždé jen po několik hodin... *Ale proč?* Proto, aby mohla zahynout hlady až za rok a ne hned teď?

Ovšem, F'han byl jen dítě. Nemusel vědět všechno. Možná, že přímo za pohořím je trpytivé město... Ale musela by ho bývala vidět z oběžné dráhy. *Přiznej si to na rovinu, Wake. Tohle je to jediné, co tady je. Živořící rolníci na bázi křemíku: nic víc a nic méně.*

Tihle tvorové musí být celé generace vzdáleni rozvoji technologií, které by jí dokázaly pomoci: naplnit všechny její biochemické potřeby, vynést ji zpět na orbitu.

Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!...

Nuže, když jí nedokážou pomoci nyní, prostě jen bude muset počkat, dokud to nedokážou. Musí si zalézt do Kokonu a počkat si tak dlouho, jak bude nezbytné, aby ti tvorové urazili potřebnou cestu k nějakému druhu technologie; v Kokonu by dokázala vydržet zatraceně dlouho.

Do čelní stěny skály před Kokonem vypálila laserem nízskou jeskyňku a poté, v průběhu následující hodiny, zasunula Kokon pod ten úzký převis. Nakupila podél Kokonu hlínu a kamení; nyní by měl být chráněn proti počasí a, až na valu vyrostou analogie trávy, ukryt před snadným zpozorováním.

Vlezla si do Kokonu.

„Pokyny?“

Jak dlouho? Bude muset čekat dost dlouho na to, aby se přesvědčila, jestli se místní domorodci pohybují po stoupající technologické křivce nebo ne. Ale ne tak dlouho, aby zůstala trčet osamocená v čase.

Padesát let?

Za padesát let bude Ben nejspíš po smrti. A z vnuček budou ženy ve středním věku – stejně staré, jako byla Wake teď. Zjistila, že je těžké připustit, že během několika subjektivních vteřin lidé, které milovala nejvíce, prožijí své životy bez ní.

Ale nemám právě na vybranou, pomyslela si pochmurně.

„Padesát let. Standardních pozemských.“

Zavřela oči a poddala se objetí podkožních sond.

000

Probudila se a vleže čekala, až se otevře víko.

Necítila na sobě žádnou změnu, jako kdyby teprve před chvilkou zavřela oči. A obloha vypadala skrz porost stejně. Na jihozápadě spatřila Matku, jiskřičku světla nehybně visící na zelenomodré obloze.

Nasadila si hlaskódér a vydala se na cestu do údolí. Zvolila cestu podél úhoru směrem ke statku, kde před padesáti lety mluvila s F'hanem Lhou.

Skupina místních se lopotila na svých kamenitých polích. Měli své pluhy z obdoby dřeva zapraženy za zády a vyrývali brázdy do karmínové půdy. Rolníci vzhledli, několik vteřin sledovali její postup, potom se nevšímavě vrátili ke své lopotě.

Další dělníci stáli v řadě směřující k stříbřité řece. Wake sledovala, jak si postupně podávají nádoby vytvořené z tykví. Poslední dělníci šplíchali vodu na zem. Bylo to namáhavé, obdivuhodně nevýkonné.

Nezaznamenala žádné známky změn.

Pocítila k těm tvorům prudké opovržení. Po kolik staletí žijí tímto způsobem, přežívají svou venkovskou existenci od narození přes práci na polích do smrti?

Oranžové slunce jí pražilo do hlavy; bylo jí vedro, byla zničená, hladová, osamělá. *Tak to bychom měli můj plán.* Nuže, v tom případě, pomyslela si se stopou zuřivého zoufalství, bude prostě muset vytáhnout ty proklaté domorodce z té jejich tupé, nevzrušené rovnováhy.

Přešla do stínu stavení zvednutého nad zem a vyčkávala.

To, co plánovala, nebylo úplně etické. Ale etika byla pro lidstvo, které se zuřivě rozpínalo na nové planety, luxusem.

Etické chování dokonce ani nebylo součástí jejího výcviku.

000

Když slunce vystoupilo na svůj nejvyšší bod, rolníci se odvěkli z polí i od řeky. Ukryli se ve stínu pod domem a cpali si rozmačkanou řepu do úst v horních částech lebek.

Wake stála před nimi. Jak Emzáci jedli, nepřítomně ji sledovali. „Tam, odkud přicházím, to děláme jinak. Lépe. Snáz.“ Zvedla ostrý kámen a začala vyrývat hrubý náčrtek do stěny nejbližšího stavení. Byl to žlábek stočený do spirály kolem ústředního válce. Pokud by náčrtek nestačil, vyrobila by pár jednoduchých modelů.

Jeden z tvorů přistoupil blíže, očividně zvědavý, vysoký, tenký jedinec s kruhem zelených skvrn na vrchním krunýři.

„My čerpáme vodu tímhle. Je to lehčí. Tohle zařízení se jmenuje Archimédův šroub...“

000

„Pokyny.“

Políbila medailónek. „Promiň, Bene.“

Sklouzávala stále hlouběji do této jámy v prostoru i čase. Ale měla na vybranou? *Padátn stále hlouběji, protože tady není nic, čeho bych se mohla zachytit...*

Tohle je ďábelský plán, Wake.

„Pokyny,“ opakoval Kokon.

Zavřela oči. „Dvě stě let. Standardních pozemských.“ Možná, že to bude dost dlouho na to, aby sémě, které zasela, přineslo ovoce.

Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!...

000

Otevřela oči. Křišťálové víko nad ní bylo popraskané.

Odklopila je a vylezla ven. Byla ztuhlá, údy měla přebornělé, žaludek sevřený. Byla noc; mraky nad hlavou byly těžké, plné deště a jejich spodky osvětlovala sírově žlutá záře.

Změna, napadlo ji okamžitě, a zajásala.

Její zemní práce vzaly za své a Kokon byl vytažen zpod převisu a posazen na rampě z kamenných dlaždic obehnané vysokým železným plotem. Po celé délce boku Kokonu byly rýhy a vrypy; vypadalo to, jako by se někdo pokoušel páčením otevřít víko.

Srdce se jí rozbušilo rychleji. *Takže jsem podnítila zvědavost.*

Přešla přes dlaždice, sevřela plot a vyhlédla ven. Stále byla na úpatí hor – za ní se tyčilo rozečkané pohoří, temné, opuštěné – a na jihu údolí, nezřetelně ohraničené, spadalo dolů od této malé ohrádky. Teď ale nad údolím zářilo umělé osvětlení, řídce rozmístěné žluté kaňky. Viděla, že to, co bývalo rozlehlou zelenou plání, křižují cesty. Dno údolí zaplňovala kamenná obydlí, nakupená kolem tmavých, skličujících budov: mlýnů, možná továren. Řeka byla narovnána a několikrát přehrazena; velké spirálové stroje, ve kterých poznala vzdálené potomky svého Archimedova šroubu, lemující zformované údolí, čerpaly vodu do zavlažovacích kanálů. Ve vzdáleném ústí

údolí zahlédla světla města, hustě propletené uličky, vzduch prosycený dýmem.

V tom šeru dokázala ještě rozeznat primitivní přístav na okraji oceánu za městem.

Zahleděla se na jihozápadní oblohu a hledala Matku. Mraky však byly husté a nad údolím navíc visel závoj smogu.

„Stát! Ani hnout.“

Ten povel, s mimozemskými sykvami překrytými šepotem jejího hlaskodéru, přišel z místa za ní. Zvedla ruce do vzduchu a ukázala, že je má prázdné.

„Otočte se. Pomalu.“

Opět poslechla.

Dva tvrdě vypadající tvorové, odění do černých, přiléhavých uniforem, stáli z vnější strany ohrádky s Kokonem. Mířili na ni čímsi, co vypadalo jako kuše. Viděla šípy; byly ostré, masivní a rýhované spirálovitým drážkováním. *Jak se zdá, pomyslela si sarkasticky, její revoluce s Archimédovým šroubem měla i několik nečekaných vedlejších produktů.*

Jeden z Emzáků otevřel těžkou bránu a vešel do ohrádky. Zvedl svou převrácenou hlavu a zíral na ni zlatýma očima. Potom přešel ke Kokonu a nahlédl skrz zavřený křišťálový poklop. Sykl cosi na svého společníka, na hlaskodér příliš rychle, potom vyšel z ohrádky a začal manipulovat s jakýmsi přístrojem. Zaslechla jiskření elektřiny. Z přístroje začalo směrem do údolí tryskat nažloutlé světlo. *Nějaký signál. Hlídali tady a čekali na mě, až vylezu. A teď, když jsem venku, signalizují.*

Potom vyčkávali. Zřejmě by jí nedovolili vrátit se do Kokonu, takže si sedla na dlaždice, aby tak dala najevo únavu.

000

Po půlhodině se sem z údolí donesl bručivý rachot. Stoupla si a strážní jí dovolili přistoupit k oplocení.

Z údolí po svahu šplhal nízký lokotraktor. Na jeho střeše seděli dva tvorové ve třpytivých pončech před párem trychtýřů, které vypouštěly páru. Kola byla velká, s dřevěnými loukotěmi a železnými obručemi. Kotel ukrytý v hranatém rámu vozidla neměl

dost síly na to, aby vytáhl traktor do kopce, takže měl na přídí primitivní postroj. Tucet nebo i více tvorů bylo zapřaženo do postrojů a táhlo vozidlo, které kodrcalo po nerovné zemi. Jeden z nevolníků na ni bezvýrazně pohlédl, s dokořán otevřenými ústy. Na holé hrudi měl hořčicově žlutý proužek a kolem krku – byla překvapena, když to viděla – primitivní medailónek vydlabaný ze dřeva. Medailon byl očividně neumělou kopií toho jejího. Takže ten nevolník byl nejspíš potomkem Fhana Lhy; mohla snad vzpomínka na její poslední krátké zjevení být předávána z generace na generaci?

Ti dva tvorové na vozidle vypadali tlustí a dobře oblečení. Naproti tomu zapřažení nevolníci vypadali vychrtlí a unaveně.

Stala jsi se hadem v ráji, Wake, napadlo ji.

Traktor zastavil před ohradou.

Dva z nevolníků pomohli jednomu ze svých pánů dolů na zem. Ten přistoupil k Wake pánovitou kolébavou chůzí. Jeho pončo zářilo karmínem s měděným vzorem. Všimla si, že na jeho vrchním krunýři je jakási značka, kroužek ze zelených teček, a že nosí zvláštní přívěšek ve tvaru Archimédovy spirály.

Ohromilo ji to. Přijali ty zlomky, které jim dala, a vystavěli si na nich celé subkultury.

Držela ruce před sebou, s dlaněmi vzhůru, tázavě. „Co chcete?“

Emzák ukázal na její hlaskodér, její oblek, Kokon. Řekl něco; byl to neumělý pokus o vyslovení „Archimédes“.

Začínala ztrácet dech; už se potřebovala vrátit do Kokonu. Proklatě. Prostě jen neměla čas, aby o čemkoli z toho popřemýšlela.

Ti tvorové nevyjadřovali žádnou snahu pomoci jí. Jen chtěli to, co měla ona. Musí zjistit, jestli jsou pro ni opravdu hrozbou.

Ukázala na Kokon. „Moje,“ řekla bez obalu. „Ne vaše.“

Nevolníci, stále zapřaženi do svých krutých postrojů, se při tom otřáslí. Sotva byla odborníci na řeč těla těch tvorů, ale připadalo jí, že v jejích slovech otevřeného odporu hledají nějaké vodítko. Zajímavé. Možná, že tohle by mohl být skrytý kout, který by měla využít.

Zelený kroužek mávl rukou. Jeden z vojáků zvedl svůj spirálový samostříl a zacílil jí ho na hlavu.

Wakino srdce bušilo a ona cítila, jak se jí v krku začínají shromažďovat sliny. *Tak. To bychom měli výhružky. Co teď, Wake?*

Musela se přizpůsobit jejich přístupu. *Přinut' je, aby se zaměřili na cíl, který se bude hodit nám všem.*

Řekla: „Klíč. Ke Kokonu – k mé hrobce.“ Jak držela ruce nahoře, začala je pomalu spouštět směrem k opasku, k laserové pistoli na něm.

Zelený kroužek očividně váhal. Viděla, jak se tři prsty vojáků svírají kolem spouští svých kuší.

Vyndala pistoli. Zvedla ji nahoru, aby ji všichni viděli, v naději, že v ní nerozeznají zbraň. „Klíč. Jasně?“

S pistolí nad hlavou se otočila a vykročila zpět ke Kokonu.

Potom, v jediném okamžiku, se otočila a stiskla spínač napájení laseru. Paprsek rudého světla, pronikavý v kouřovém šeru, jí vytryskl nad hlavou. Dříve, než se tvorové dokázali pohnout, stočila paprsek dolů přes jednoho z vojáků a hladce mu přitom odřízla paži. Jeho samostříl se sesypal na zem.

Voják zíral dolů na pahýl, ze kterého tryskala nějaká tmavá analogie krve. Potom padl naznak, s očima obrácenýma v sloup a zbývajícími údy strnulými v křeči.

Přistoupila k ostatním. Zvedla medailon a nechala hologram rotovat, jiskřivá pozemská zeleň a modř. „Slyšte mě! Vrátím se za –“ rychle počítala „– sto let. Potom dám vám, vašim dětem, toto světlo, obsah své hrobky. Ale na oplátku...“ Zabodla paprsek světla do mraků. „Na oplátku vy postavíte stroj, který mě vynese na oblohu. Vezme mě ke světlu, které obíhá nahoře.“ Hlaskodér nedokázal tohle přeložit. „Ke hvězdě, která září nehybně na obloze.“ Dost. Měli celé generace, aby si to přebrali. „Udělejte to, nebo dolů z nebe přivolám více světla a zničím vaše pole a továrny a změním řeky i moře v páru a rozsekám vaše děti na malé kousíčky...“ Nevolníci – možná potomci rolnického chlapce F'hana – na ni teď křičeli, mávali rukama ve vzduchu a drželi nad hlavou své neuměle vyřezané napodobeniny jejího medailonu. *Proboha*, pomyslela si. *Oni si myslí, že jsem bůh.* S tímhle nepočítala. Pomůže jí to nebo uškodí?

Tahle kultura, tenhle svět v údolí, byl jako soudek petroleje, do kterého ona pravidelně házela zažehnuté zápalky. Nedokázala předpovědět, jak se tohle vyvine, jestli se jí tenhle poslední absurdní hazard vyplatí.

Bylo příliš pozdě na to, aby s tím něco dělala.

Otočila se k nim zády a kráčela ke Kokonu, strnule, jak s každým krokem očekávala šíp ze samostřilu nořící se jí mezi lopatky.

Sevření podkožních sond přijala s úlevou.

000

Kokon se otřásal; do její zabalené kabinky doléhaly tlumené údery.

Za hvězdicově popraskaným sklem poklopu oslnivě zářilo světlo. Blesk? Ne, tohle plálo oranžovo-rudě.

Jako letecké palivo.

Otevřela poklop a posadila se; cítila se stará, strnulá a rozlámaná.

Obloha byla širá, akvamarínová, zase čistá. Nalezla Matku, hvězdičku světla na její jihozápadní pozici, plující klidně nad tím vším. Ale nebe bylo zohyzdělé kondenzačními stopami, bílými kotouči dýmu, vzdálenými výbuchy.

Starobylé kopce se za ní zvedaly jako vždy, ale něco na nich bylo jiné: na několika místech byl jejich obrys změněn, vykousán. Na jednom místě zahlédla vzdálený třpyt skla, roztaveného kamení.

Kráčela k listí údolí. Dlážďený chodník se změnil v rozrytý štěrk, hrazení v změř rezivějícího železa. Kolem přístupů ke Kokonu byl teď rozlehlý val: okopy a cosi, co vypadalo jako tankové zátarasy. Zákopy pokračovaly dolů na dno údolí: byly jich kilometry, vyboulené palebnými hnízdy a kryté čímsi na způsob ostnatého drátu.

Ušpinění mimozemští vojáci se sunuli blátem. Viděla, že několik jich je zraněno: pahýly po amputovaných končetinách, primitivně obvázané vrchní krunýře. Spousta ran vypadala zaníceně. Lékařská věda očividně nepokročila natolik jako válečné umění.

Údolí za okopy bylo zničené, země rozrytá, po malých stromcích zbyly jen spálené pařezy. Nedaleké přístavní město, které si pamatovala, bylo srovnáno se zemí, změněno na přímočarou souřadnicovou síť základů. Všude hořely ohně a jí připadalo, že vidí zdrcené obyvatelstvo razící si cestu rumišťem. Smog byl ale pryč. Tahle válka se musela vléct celé roky; průmysl v tomhle údolí už

evidentně neexistoval po dlouhý čas. Nyní dokázala snadno dohlédnout celou vzdálenost k pobřeží...

A tam zpozorovala řadu ramp, strohých a šedých, a u každé stála štíhlá jehla, zářící na slunci perlovou bělostí, zahalená oparem.

Zatajila dech. *Mnohem podobnější vývoj, než jsem čekala.* Mohl by to být Canaveral nebo Tjuratam, Mergui nebo Tanega Šima: kterýkoli z pozemských kosmodromů. *Funguje to, můj Bože.* Připravují se, aby mě vynesli na orbitu.

O pár set metrů níže ji zahlédl jeden z vojáků v zákopech. Začal brebentit na své kumpány. Další z nich vystrkovali krunýřem kryté hlavy nad zákopy a pokřikovali. Potom začali vylézat ven, někteří z nich nemotorní na zraněných údech, a vyrazili směrem k ní. Většina jich měla na krku amulety, které teď zvedala do vzduchu, a napodobovala gesta, která ona předváděla včera... nebo před stoletím.

Začali recitovat a hlaskódér šeptal. *Zavolám dolů světlo z nebe. Zničím vaše pole a továrny a přeměním řeky a moře v páru a rozsekám vaše děti na malé kousíčky...* Shlukli se do davu a stoupali po svahu k ní.

Ustupovala a stále se ujišťovala, že má volnou zpáteční cestu ke Kokonu. Takže její scénář fungoval. Bylo zřejmé, že ji tihle lidé do určité míry zbožňovali; vlastně bránili prostor kolem Kokonu. (*Před kým?*) Možná, že tohle byli potomci oněch utlačovaných nevolníků, které viděla posledně. Možná, inspirováni vzpomínkou na ni, svrhli své vládce. A tohle bylo jejich milénium; došlo na to, co předpověděla.

V tuhle chvíli ji děsilo to, že by mohla být zbožňována až k smrti. A bez ohledu na jejich zápal, tihle lidé jí stejně nebyli příliš užiteční. Musí se dostat k těm pobřežním startovním rampám...

000

Země se chvěla. Dlaždice se rozprskávaly do vzduchu. Vrhla se na zem a zakryla si hlavu pažemi; vojáci kolem ní se s křikem stáhli.

Co to bylo? Dělostrelectvo? Ale neviděla žádné záblesky ani dým a určitě by zaslechla, kdyby se blížil nějaký projektil. Takže zemětřesení?

Otřesy neustávaly. Rozdrcená dlažba bubnovala na zem kolem ní.

Země se rozestoupila ani ne tři metry od ní. Z podzemí se vysoukal kovový rypák, zářící stříbrem, rotující s hvízdodem opotřeбенých ložisek. Vozidlo se namáhavě vydrápalo ze své jámy a na povrchu se stočilo špicí dopředu. Byl to široký válec se spirálovým šroubovitým ostřím ovíjejícím trup jako Archimédův šroub, mocný a smrtící. Ostří přestalo rotovat a kruhové průlezy v bocích vozidla se odklopily ven. Z dýmajícího kovového trupu se s řevem vyrojily vojenské jednotky nesoucí těžké ručnice a zahalené do úborů barvy mědi přimknutých těsně k tělům, obsypané municí a další výstrojí.

Takže utlačovatelská třída je stále na scéně. Vlastně to dávalo smysl; museli to být „utlačovatelé“, technicky vyspělejší než vojáci v zákopech, kdo vybudoval ten kosmodrom.

Zvedla se na nohy. Vojáci útočící proti zákopům ji okamžitě zpozorovali, ukazovali na ni a vykřikovali.

Horečnatě přemýšlela. Má se spolčit s těmhle týpkou a nechat je, aby ji vzali k těm odpalovacím rampám na pobřeží?

Oni ale nevypadali nijak zvlášť přátelsky. Vzpomněla si na neskrývanou lačnost Zeleného kroužku. Tihle ji očividně neuctívali; prostě jen chtěli to, co měla. A bez ohledu na existenci oněch odpalovacích ramp se mohli připravovat na to, že ji okradou, aniž by vyplnili svou polovinu dohody. Nevolníci se alespoň snažili ji ochránit.

Co mám udělat? Ke které straně se mám přidat?

000

Ze zákopů za dštím plošiny se ozvalo vrčení. Vojáci se otočili a pozvedli zbraně. Nad listím se vynořila velká železná hlaveň; obrovská pásová kola rozhazovala hlínu po rozdrcené dlažbě. Bylo to něco na způsob primitivního tanku, vyfukujícího páru z řady průduchů, když to šplhalo ven ze zákopů. Za ním vylézaly na dlážděnou plošinu zakopnické jednotky nevolníků, křičící a mávající zbraněmi.

Hlaveň největší zbraně tanku se stočila a zamířila na podzemní stroj, mědění vyrazili vpřed, aby se střetli s oddíly zákopníků.

Spirálový šroub podzemního stroje se začal otáčet, jako by se vozidlo snažilo uniknout.

Na Wake to všechno probíhalo příliš rychle. *Když nevíš kudy kam, vezmi nohy na ramena.*

Rozhodla se. Vyrázila vpřed a blížila se k zavírajícím se průlezům podzemního vozidla.

Než se k němu dostala, zablesklo na pobřeží oslňující světlo. Wake se znovu vrhla na zem. Tank i zápolící oddíly se proměnily v bizarní siluetu.

Poté sem dolehl hřmot, nesmírné drnčení, tak pronikavé, že jí rezonovalo v hrudní dutině.

Zvedla tvář. *Záře raketových motorů.* Vstala a pronikla vpřed, kolem oslněných fascinovaných jednotek, k ústí plošiny.

Rakety na pobřeží začaly startovat. Kolem odpalovacích ramp se v obrovských chuchvalcích vzdouval bílý dým. Napočítala tři, čtyři, pět tenkých bílých jehel, burácejících k nazelenalému nebi na kapkách pronikavého žlutého světla.

Cítila, jak jí hrud' svírá panika. *Příliš brzy! Odstartovali příliš brzy! Já nejsem na palubě, proklatě!*

Potom se zadívala pozorněji. Stoupající rakety byly primitivní konstrukce: vlastně jen palivové nádrže s malým kuzelem pro náklad na vrcholku. Příliš malým, aby pojal člověka nebo místního.

To nejsou vesmírné lodě, uvědomila si. Jsou to řízené střely.

Při pohledu prostým okem si nemohla být jistá; ale vypadalo to, jako kdyby šplhaly vzhůru k setkání s Matkou, jasnou, nehybnou hvězdou na jihozápadě.

Všechno do sebe zapadalo. *Tyhle měděné uniformy ani neměly v úmyslu mi pomoci. Chtěly jen zničit Matku. Abych z ní nemohla snést oheň na jejich děti, jak jsem jim hrozila... A až Matka zmizí, přijdou si pro mě. Dábelský plán, Wake.*

Ale tihle primitivové určitě nedokážou poškodit Matku, ani kdyby rakety dosáhly svého cíle.

Vzpomněla si na vykousané hory, na skelný kráter.

Atomovky. Mají atomovky. A už je někdy použili.

Matka nedokáže přežít jaderný útok.

Matka byla poháněna chromodynamickou jadernou silou. Mnohem vydatnější zdroj energie ve srovnání s těmi slabými silami, působícími při štěpení jader. Pokud by se vojsku podařilo narušit Matčin bok, pokud by pohon mateřské lodi vzal za své, potom by výbuch povrch téhle proklaté planety pěkně ofoukl.

Řízené střely s atomovými hlavicemi už téměř vystoupaly z dohledu. Otočila se a rozeběhla se ke Kokonu. Bylo to jediné místo, kde mohla najít bezpečí.

Houfy vojáků, jejichž šok z odpálení raket vyprchával, se zase pustily do sebe. Někteří se oddělili, aby ji pronásledovali. Podzemní vůz se stahoval zpět do své díry v zemi.

Vrhla se do Kokonu a přibouchla nad sebou poklop. Tvorové se nakupili kolem Kokonu a bušili na jeho rozpraskaný a odřený povrch.

„Pokyny.“

„Heuristický algoritmus,“ řekla rychle.

Deformované žabí obličej se tiskly ke křišťálovému víku. Obepjaly ji podkožní sondy.

Vysoko nad ní rozkvetlo světlo, mnohem jasnější než slunce.

Ruce bez palců škrábaly do víka a zanechávaly za sebou stopy slizu, který se leskl a vysychal žářem.

Potom zmizely všechny stíny a ona byla zahalena světlem.

000

Víko se zvedlo. Vnitřek Kokonu zaplavilo sluneční světlo, zářivě oranžové, ale do kostí se jí zahryzl pronikavý chlad.

Wake se posadila. Zatahala za látku své pilotní kombinézy; kusy z ní jí zůstaly mezi prsty. *Zetlelá.*

Stoupala si. Musela se na chvílku zastavit, jak se kolem ní roztपčila obloha. Připadalo jí, jako kdyby byla mimo po...

Jak dlouho?

Vylezla z Kokonu. Slunce viselo na prázdné, vymetené, zelenomodré obloze a neztrácelo nic ze svého horka. Žádné kondenzační stopy po raketách.

Žádná Matka.

Některé z dlaždic vydržely, ale byly omšelé, chlazené erozí jako oblázky. Mezi nimi nerostla žádná tráva. Odhalenou zemi pokrýval led. Led se smísil s popelem, sazemi a kamením.

Kráčela k okraji plošiny. Atmosféra byla řídká, jako někde ve velké nadmořské výšce; plíce se jí přepínaly, jak se snažily oddělit z chladného vzduchu kyslík.

Údolí se změnilo v bílo-hnědou skulpturu. Tu a tam vyčníval ze slepeného sněhu nějaký ten kámen, roztavený a skelný. Vypadalo to, jako by se zde formoval ledovec. Nebyla tu žádná tráva ani stromy. Nic se nepohnulo. Ani ptáček nezazpíval. V úbočí neviděla žádnou známku po jizvě, kterou tam vyryl svým pádem Raketoplán.

Zastínila si pálící oči a pohlédla k pobřeží. Město zmizelo, i přístav. Zbyl tam jen hranatý objekt, který vypadal jako pahýl jedné z odpalovacích ramp. Visely z něj obrovské rampouchy. Na moři pableskovala bílá. Ledovce.

Ten mráz byl hrozný.

Lapala po dechu. Obsah kyslíku byl značně nižší, než jaký zaznamenala předtím. Vrátila se ke Kokonu, vzala si z něj kyslíkovou masku a přiložila si ji na obličej. „Složení atmosféry,“ zeptala se Kokonu. „Vyhodnocení.“

„Biota spálena. Globálně. Volný kyslík unikl.“

„Nijak se nedoplňuje?“

„Nezaznamenáno. Obsah kyslíku neustále klesá. Přežití posádky nezaručeno.“

„Jak dlouho jsem byla mimo?“

„Čtyřicet dva tisíce pět set –“

Ježíši! Desítky milénií.

Dost na to, aby radioaktivní stopy té poslední jaderné války a zničení Matky poklesly na neškodnou úroveň. Dost na to, aby popel ze spálené biomasy spadl na zem v dešti a později ve sněhu; dost dlouho na to, aby si zničená planeta vytvořila novou klimatickou rovnováhu: nepřetržitá zima, země pokrytá ledem, který odrážel většinu slunečního záření zpět do vesmíru.

Nezůstalo nic živého. Zabila jsem děti F'hana Lhy. Zabila jsem dokonce i lesy a řasy a plankton nebo to, co je křemíkovým ekvivalentem používaným k sycení vzduchu kyslíkem.

Přežití posádky nezaručeno, jak jinak.

Medailónek měla stále na krku. Sevřela malý přívěsek, zvedla ho a zatočila jím. Byl tmavý. Hologram přestal fungovat, když se vyčerpala jeho drobná vnitřní baterie.

Způsobilo jí to žal.

Co teď?

Ta letmá myšlenka ji rozesmála natolik, že v masce zalapala po dechu.

Zůstala jsem trčet v téhle časoprostorové jámě: sto světelných let od domova a 40 000 let od své doby. Déle, než můj druh existoval na Zemi před mým narozením.

Hlavně, že jsem si to tak dobře naplánovala.

000

Vlastně, jak zjistila po chvíli, stále ještě *měla* nějaký plán.

Samozřejmě, že to bylo absurdní. Ale druhou možností bylo vzdát to.

Strávila jeden den při vědomí, jeden celý den, aby si mohla svůj plán promyslet a připravit.

Vyryla laserem ve zmrzlé zemi jámu. Uložila do nerozmrazající půdy topení a natáhla napájecí kabel mezi topením a Kokonem.

Vykuchala trávicí vak Kokonu. Nastavila ho, aby do inertní hlíny zaváděl aminokyseliny, nukleotidy a cukry: aminokyseliny kvůli bílkovinám, nukleotidy a cukry kvůli nukleovým kyselinám, stavebním kamenům pozemského života.

Odebrala si vzorek střevních bakterií a zmrazila jej. Nastavila kapsli, aby v načasovaných intervalech uvolňovala vzorky bakterií.

Její plán byl jednoduchý. Prostě na téhle planetě rozšíří pozemský život.

Vypěstuje život a znovu oživí tenhle svět. Až příště vyleze z Kokonu, měla by tu být biomasa na bázi uhlíku, kterou jí bude moci Kokon zpracovávat na potravu.

Byl to skvělý plán. Jediné, co musela udělat, bylo stvořit život, nechat vyvinout nějakou inteligentní rasu a vzdělat ji tak, aby ji odvezla domů: co tam ale vlastně mohla najít, po čtyřiceti tisíciletích.

Prosté. Pokud selže A, zkus B! Pokud selže B, zkus C!

Zatímco se přístroje připravovaly, seděla na zmrzlé zemi, s koleny přitisklými k hrudi a myslela na F'hana Lhu. F'hana, jehož potomky vymazala z dějin. Jen proto, aby zachránila sebe.

Morální aspekt toho všeho byl na ni příliš složitý. Jediné, co dělala, bylo, že postupovala na základě svého výcviku.

Wake nebyla žádný hrdina. Ani se jím nesnažila být. Tady se ale všechno pokazilo a ona se prostě jen chtěla vrátit domů. Ležet a umírat nepatřilo k náplni její práce.

To by mělo být dostatečně morální pro kohokoli.

Cítila bolest, když o tom přemýšlela.

Bez lítosti zalezla zpět do Kokonu.

„Pokyny.“

„Otevřít na výzvu zvenčí.“ *Záchranného týmu, prosperující, moudré, rozvinuté rasy.* „Nebo při obratu ve vývoji obsahu kyslíku. Nebo při detekci významného množství pozemské biomasy. Nebo –“
Zaváhala.

Kokon vyčkával, bezmezně trpělivý.

„Nebo po pěti milionech let.“

Sevřela medailon v dlani. Styděla se, když si uvědomila, že jeho malá porucha ji rozladila víc než smrt tohoto cizího světa. Položila si sevřenou pěst na prsa.

Zavřela oči.

000

Byla ponořena do bílé. Víko Kokonu bylo natolik poškrábané a zamrzlé, že skrz něj neviděla ven. Zvedla ruku z prsou. Ze sevřené pěsti se jí vyřinul prach. To býval medailónek. *Ach, do hajzlu.*

„Jak dlouho?“

Hlas Kokonu byl rozmazaný opotřebením. „Pět milionů –“

Poklop se otevřel, ale se skřípěním. Od pantů odpadl tlustý, prastarý led. Dovnitř se nahnul ledově studený vzduch.

Opět byl den, v téhle vzdálené budoucnosti. Obloha byla stále zeleno-modrá. Postavila se. Až na vysoké boty byla nahá, její letecká kombinéza se už dávno rozpadla.

Půda byla stále ztvrdlá na kost, sevřená nikdy neustupujícím mrazem. Teď už jedna vrstva ledu pokrývala druhou, popel ze

spálené biomasy byl už dávno pohřben. Údolí – zvětralé, prázdné – od ní sbíhalo dolů k bílé strakatému moři, očividně beze změn. Cítila, jak jí plíce lapají po vzduchu. Mohla by si to ověřit u Kokonu, ale byla si jistá, že obsah kyslíku nestoupł.

Před Kokonem byl hladký disk rozpuštěného bahna, nějakých třicet metrů v průměru, posazený na bělobou potažené zemi. Jak se dívala, vynořila se z nitra země obrovská bublina, která si odfoukla a praskla.

Vzala si z Kokonu tester a ztuhle vylezla z kabinky.

Skrz podrážky bot cítila chlad země. Plíce už ji bolely. Mráz už ani nebyla schopna vnímat, ale viděla na pažích husí kůže a jinovatku svého dechu. Nemohla tady venku zůstat dlouho.

Došla ke kruhu bahna a zanořila do něj tester.

Byly tam aminokyseliny, nukleotidy a cukry. Byly tam organizmy, které se vyvinuly z jejích střevních bakterií. *To se na to podívejme. Možná, že se ten plán podaří.*

Nahá, sama v této časoprostorové díře, třesoucí se nad blátivým prehistorickým mokřiskem, se smála sama sobě.

Bylo pozdní odpoledne, pět milionů let hluboko v budoucnosti. Rozhodla se, že vyčerpá několik dalších hodin při vědomí, aby viděla příchod noci. Zalezla zpět do Kokonu a pokoušela se zahřát tím, že si rukama objímala nahé tělo.

Vytáhla z paměti Kokonu podrobnosti o fotosyntéze. Přesně to potřebovala její malá kolonie, aby se stala soběstačnou, aby se živila z hojného slunečního světla. Kokon jí sdělil, že prvními organizmy schopnými fotosyntézy byly kolonie bakterií. Zůstaly po nich zkameněliny velikosti míče na košíkovou, kterým se říkalo stromatolity...

Wake se snažila naslouchat, ale dokázala toho vstřebat jen velmi málo, nedovedla na základě těchto informací sestavit žádný plán. A stejně neměla žádné zdroje. Potomci jejích střevních bakterií si budou muset najít vlastní cestu.

Setmělo se. Vyšly hvězdy. Zkontrolovala oblohu. Pět milionů let bylo dost času na kolonizaci Galaxie. Tak blízko k Zemi jako zde očekávala, že uvidí nějaké známky: hvězdy přeskupené tak, aby

splňovaly lidské potřeby, uzavřené do nesmírných struktur Dysonových sfér.

Souhvězdí, která viděla, byla náhodná, prostor mezi nimi prázdný, nestrukturovaný.

Vymřelo tedy lidstvo? Nebo se vrátilo na Zemi, když ztratilo své grandiózní ambice?

Byla tady sama.

Ležela na svém lůžku a bez povšimnutí po sobě nechala lézt podkožní sondy.

„Pokyny.“

Když jste v nějaké jámě a nemůžete vylézt ven, co uděláte?

Nepřestanete kopat, řekla si pro sebe.

„Pět miliard let,“ odpověděla.

000

Na poklop dorážel déšť, velké, těžké kapky. Kolem Kokonu byla tma.

Její boty zmizely, stejně jako většina z měkkých materiálů v Kokonu; zbyly jen tvrdé povrchy.

Vylezla ven. Na tvář jí dopadal déšť. Byl teplý. Když se dotkla temene, zjistila, že nemá žádné vlasy. Ani obočí, řasy, chloupky na ohanbí. Vypadalo to, že je den, ale mraky byly husté, těžké. Neviděla nic z údolí, ale základní geologické podmínky se zdály být víceméně beze změn. Led na této malé plošině zmizel, země se změnila v jednolitě bláto. Nohy se jí bořily do hlíny.

Dokonce ani nedokázala určit, kde bývala mokřina s jejím zárodečným životem.

Nechala si napršet do úst. Déšť byl plný prachu, bahna a soli. Bláto ze dna moře.

Planeta utrpěla nějakou srážku: kometa, možná asteroid.

Docházelo k tomu ve všech slunečních soustavách, pokud jste se potloukali kolem dost dlouho. V prehistorické Sluneční soustavě byl následkem srážek život na Zemi vyhlazen nesčetněkrát, než se uchytil. Možná, že k tomu došlo i zde.

Rýpala se v zemi kolem Kokonu, v intervalech, po které dokázala pracovat mimo svou ulitu, a snažila se zjistit, jestli by nedokázala

obnovit svůj živný močál. Ale většina ze systémů Kokonu dávno selhala nebo zetlela. Viděla, že Kokon je šikovný, rabuje vlastní součástky, jen aby udržel v provozu základní funkce zajišťující život. Dobrá konstrukce, dílo nějakého anonymního technika mrtvého už půl miliardy let. Jak roztáhl tu mou hrstku dní přes celé eony, neustále se zmenšoval, ale nikdy neselhal. Nebyla takovým odborníkem, aby zjistila, co by mohla z téhle spleti vzít a použít, aniž by Kokon zničila.

Možná, že na tom nezáleželo. Pokud potomci jejích střevních bakterií přežili náraz, možná, že vzkvétají, rozptylují se, množí se kdesi na tomhle teplém vlhkém světě. A kromě toho, nemohla teď stejně dělat nic jiného.

Setřela si déšť z kůže, jak nejlépe dovedla, a vlezla zpět do Kokonu.

„Pokyny.“

Naslouchala dešti bubnujícímu do víka. Připomínalo jí to L5: umělé dešťové bouře bušící do stěn, když kolébala Bena, dokud neusnul.

Teď už se řítí do své vlastní jámy, když skákala od domova velkými logaritmickými skoky.

„Počkejme si, jak nám to tu uzraje,“ řekla.

„Pokyny.“

„Promiň, Kokone. Pět miliard let.“

000

Nemohla vylézt z Kokonu.

Tam venku bylo dost horko na to, aby se tavilo olovo, takové vedro, že by ji okamžitě zabilo. A kromě toho, nebyl tam žádný kyslík.

Mraky nad ní byly husté, jednolité. Rozptýlené žluté světlo zářilo nad spálenou, rozpraskanou zemí. Dokonce i geologické podmínky se změnily: dno vysušeného oceánu se zvedlo, staré pohoří podlehl erozi a propadlo se.

Kokon nyní spočíval na planině z roztříštěných, rozlámaných desek.

Kokon byl nucen opravovat základní systémy za pomoci surovin vytěžených z planety. Skrz víko viděla, že to vypadá, jako by se základna Kokonu roztavila, rozlila se po mnoha čtverečních metrech povrchu a nasákla do povrchu tohoto světa.

Veškerý kyslík ze vzduchu zmizel a z odpařeného oceánu a kamení byl vyvařen oxid uhličitý, který vytvořil kolem planety příkrov. Tato planeta se změnila ve Venuši; přehoupla se do jiného klasického modelu se stabilním podnebím, jako nějaký mrtvý svět pozemského typu.

Její zárodečný život selhal.

Tak to bychom měli.

Kokon jí ukázal obrázky, které nasbíral průrvami mezi mraky a na jiných vlnových délkách. Slunce se mnohonásobně zvětšilo a teď se vznášelo nad jihozápadním obzorem. Tenhle rozbitý starý svět se pevně zafixoval na svého rodiče.

A na obloze bylo méně hvězd; alespoň se jí to zdálo.

Zašla tak daleko, že začala umírat sama galaxie.

Lehla si. Podkožní sondy byly poškozené, takže je musela sama navést na jejich místa.

„Pokyny.“

Pocítila morbidní zvědavost. Chci *vidět, jak to skončí.*

„Pokračuj. Nekonečně dlouho.“

„Pokyny.“

„Dokud se něco nezmění, k čertu.“

Možná, že dojde k nějakému zvratu, jak hlásaly zákony fyziky.

Jasně. Její situace byla směšná. Je to necelý týden, subjektivně, od té doby, kdy se saunovala na Matce, než sestoupila na ten rutinní průzkum. Teď byla nejspíš jediným člověkem na celém světě, který zůstal naživu.

Raději jsem měla zemřít, když Raketoplán padal. Přinejmenším by si ti zatracení domorodci užili trochu života.

Zavřela oči.

Za poklopem byla jednotvárná, rudá záře. Posadila se, chycena v pasti jako nějaký homunkulus ve skleněném zvonu. Přes křišťálový štít vnímala tu teplotu. *Zatracené vedro*. Kokon konečně selhával.

Byla to téměř úleva.

Ta rudá záře neměla co do činění s těžkými mraky, které už se dávno odpařily spolu se zbytkem atmosféry. Planeta teď spíš připomínala Měsíc: popraskaná, zničená, prastará. Kokon se zpola zatavil do vrstvy pokrývající planetu, jemného prachu vytvořeného eony dopadů mikrometeoritů.

Rudá záře pocházela od slunce třídy G8. To právě dokončovalo hlavní fázi svého vývoje. Jeho jádro, s vodíkem spotřebovaným, kolabovalo; teď se spalovalo hélium, které převádělo energii do vnějších vrstev a nafukovalo je v konečném, extravagantním gestu. Brzy budou všechny vnitřní planety soustavy pohlceny. Včetně téhle.

To teplo bylo příjemné. Připomínalo jí Útulek na L5. Když byl Ben malý a stále ještě její.

„Riziko ztráty posádky,“ ozval se Kokon slabě.

„To je v pořádku,“ odpověděla. „Ničeho se neboj.“

Poklop se rozpustil a ji zaplavilo světlo.

přeložil Jiří T. Pelech